

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený zmocněncem Mgr. X. X.
bytem X

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2176/2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2023, č.j. CPR-34048-3/ČJ-2022-930310-V240

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 3. 1. 2023, č.j. CPR-34048-3/ČJ-2022-930310-V240 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

1. Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Praze a postoupenou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „žalovaný“) ze dne 3. 1. 2023, č. j. CPR-34048-3/ČJ-2022-930310-V240 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) změněno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 14. 8. 2022, č. j. KRPA-284991-47/ČJ-2021-000022-50 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), tak, že část výroku ve znění „stanoví doba k opuštění území členských států Evropské unie do země státního občanství cizince nebo třetí země, kde je oprávněn pobývat nebo která ho přijme, nejpozději do 40 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí“ se mění na „stanoví doba k opuštění území členských států Evropské unie do země státního občanství cizince nebo třetí země, kde je oprávněn pobývat nebo která ho přijme, nejpozději do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí“, a ve zbylé části bylo prvostupňové rozhodnutí dle ust. § 90 odst. 5 správního řádu potvrzeno.
2. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) prvostupňovým rozhodnutím uložil žalobci dle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) povinnost opustit území členských států Evropské unie, současně podle ust. § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovil dobu k opuštění území členských států Evropské unie nejpozději do 40 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu uložil žalobci povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je výsledkem řízení, v němž správní orgán porušil práva žalobce garantovaná vnitrostátními i mezinárodními předpisy o pobytu cizinců na území České republiky, neboť nezjistil relevantní okolnosti pro řádné a plnohodnotné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce, jak vyplývá z kritérií v čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, kterým odpovídá ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí je založeno na nepodložených domněnkách, které nekorespondují se skutkovými okolnostmi plynoucími z předložených a navrhovaných důkazů a informací získaných vlastní činností správního orgánu, závěry správního orgánu postrádají logiku, svědčí o nedostatečném seznámení se s věcí a odlišení rozhodujících nuancí posuzovaného případu; nezjištění relevantních okolností případu a nepodloženost domněnek vedlo k nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
4. Zrekapituloval podstatné okolnosti svého soukromého a rodinného života, namítal, že žalovaný se při vydání napadeného rozhodnutí v patřičném měřítku nezabýval přiměřeností dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, v důsledku čehož je napadené rozhodnutí nezákonné. Měl za to, že napadené rozhodnutí do žalobcova rodinného a soukromého života dopadá nepřiměřeně, vede ke zpřetrhání rodinných vazeb jeho rodiny, zejména mezi žalobcem a jeho dvěma nezletilými dětmi, které oprávněně pobývají na území ČR. Poukazoval na rozhodnutí Evropského soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci *Ů. proti N.* a rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) č. j. 3 As 46/2012 – 22 a č. j. 8 As 5/2013 – 43, dle kterých je nezbytné posuzovat určitá kritéria hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince. K tomu uvedl, že je to více než 14 let od porušení norských cizinecko-právních předpisů, žalobce žije zcela řádný život, nemá žádný záznam v rejstříku trestů či přestupků, nemá ani jiný veřejnoprávní či občanskoprávní postih, nemá dluhy, jediného dotčení veřejného zájmu se dopustil tím, že ilegálně přicestoval za svou rodinou legálně pobývajících v České republice, v České republice se žalobce zdržoval v období od roku 2013 do března 2016, poté od přelomu listopadu a prosince roku 2019 až do současnosti, rodinný život žalobce byl založen před více než 16 lety (společné soužití již od roku 2006), manželství trvá téměř 11 let (uzavřeno X. X. 2012), syn se narodil v roce 2008 a dcera v roce 2018, v době zahájení rodinného života žalobce pobýval legálně v Norském království a manželka žalobce měla trvalý pobyt v České republice (od roku 2003), děti žalobce mají v České republice také trvalý pobyt. Ohradil se proti závěru žalovaného na str. 6, 8 a 9 napadeného rozhodnutí (dle kterého žalobce s manželkou věděl, že jejich společný život v České republice nebude možný pro absenci pobytového oprávnění a žalobcovo vyhoštění), dle žalobce je nepochybné, že rodinný život zahájil se svou manželkou již o více než 7 let dříve, jejich záměr byl setrvat v Norském království, syn se narodil v roce X, ke správnímu vyhoštění žalobce došlo o 3 roky později. K rozsahu, v jakém by byl rodinný život narušen, žalobce uvedl, že by vymizel nenahraditelný osobní styk s otcem pro X-letého syna a X-letou dceru, pozbyl by šanci na efektivní vytváření a rozvíjení rodičovských vztahů, vymizela by možnost výkonu rodičovské péče, odpovědnosti a ochrany, jakož i možnost naplňovat zájmy imateriální (podíl na výchově a vyvíjení morálního základu dle křesťanských hodnot) i materiální povahy (vyživovací povinnost a péče o jmění dětí), žalobce by nemohl své děti zastupovat v běžných záležitostech a rozhodovat v jejich věcech, nemohl by ani zastupovat manželku, rozhodovat o společném jmění manželů (např. vzetím úvěru/půjčky či jiného právního závazku). K rozsahu sociálních a kulturních vazeb na Českou republiku uvedl, že syn žalobce žije v České republice od svých 5 let, navštěvoval zde mateřskou školu a nyní navštěvuje 8. třídu základní školy, hovoří plynule českým jazykem a pouze v omezené míře jazykem albánským, dcera se narodila a žije v Praze, manželka a děti mají v České republice povolený trvalý pobyt, tchán, tchýně a švagr mají v České republice české občanství a v České republice žijí do roku 1998, žalobce ve velmi obstojné míře ovládá český jazyk a rád by se stal plnohodnotným a pracujícím členem společnosti. Poukazoval na rozhodnutí NSS, č. j. 8 Azs 305/2018 – 52, podle něhož za situace, kdy jsou dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života nepřiměřené (jako případ žalobce), nelze o povinnosti opustit území vůbec rozhodnout, žalobce by měl být strpěn na území ČR. Také poukázal na skutečnost, že správní orgán opakovaně žádal, aby bylo postupem dle ust. § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců upuštěno od osobního podání žádosti o povolení k pobytu za účelem společného soužití rodiny na zastupitelském úřadě v rodné zemi žalobce, tuto možnost předpokládá čl. 25 odst. 1 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, který upravuje tzv. konzultační řízení.

5. Žalobce dále tvrdil, že jeho manželka již řadu let trpí tělesně, a zvláště duševně velmi náročným zdravotním onemocněním X, které se projevuje zvuky v uších, způsobuje problémy se spánkem, s koncentrací, únavu a psychické potíže. Manželka má i další zdravotní potíže, které však nespécifikoval. Uvedl, že v průběhu správního řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

navrhoval důkaz zdravotnickou dokumentací své manželky a svědecké výpovědi její praktické lékařky a neuroložky, správní orgán v žádné fázi správního řízení i přes opakované ústní i písemné návrhy tyto důkazy neprovedl. Žalovaný tak dostatečně nezjistil rozhodné skutečnosti, aby mohl řádně posoudit přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny. Poukázal na skutečnost, že jeho manželka nemůže být vzhledem ke svým zdravotním obtížím výdělečně činná, nemůže si bez pomoci a přítomnosti žalobce řádně obstarávat záležitosti své a své rodiny, pro celou rodinu je naprosto nemyslitelné, aby je žalobce za aktuálního stavu opustil, je to žalobce, kdo drží rodinu funkční a pohromadě, jeho vycestování by značně ztížilo řádný výkon rodičovské péče, odpovědnosti a ochrany. Poukázal na to, že žalobce má nyní možnost zastupovat manželku a pomáhat jí v běžných i jiných záležitostech (zejména dle zákona č. 372/2011 Sb. v souvislosti s jejím zdravotním stavem), a možnost pečovat o děti a pomáhat manželce s jejich výchovou, pokud by odjel, tyto možnosti by pozbyl a rodině by to způsobilo strádání.

6. Žalobce namítal, že žalovaný založil napadené rozhodnutí na nepodložených domněnkách. Vyjádřil se k závěrům žalovaného na straně 7 napadeného rozhodnutí, uvedl, že rodinný život založil před více než 16 lety, rodina navštěvovala žalobce v Kosovu i po jeho nuceném vycestování, usadit se tam však nemohli, neboť děti nemají ke Kosovu žádný vztah (kromě původu rodičů). Žalovaný uvedl, že manželka se dovedla o děti postarat, vůbec však nevzal v potaz její graduálně se zhoršující zdravotní stav, kvůli čemuž byl žalobce nucen ilegálně přicestovat zpět za svou rodinou, žalovaný také opomněl, že manželka se výsledku podrobila pod vlivem antidepresiv nové generace (X) a u výsledku byl přítomen její bratr a tlumočník. Žalovaný také nebral v úvahu, že rodinu manželky v České republice tvoří její rodiče – důchodci (otec manželky se narodil v roce 1953 a matka v roce 1956, navíc je invalidní ve 3. stupni), v žádném případě tak nejsou schopni se o manželku a dvě děti postarat (vyjma běžné a občasné výpomoci).
7. Žalobce dále uvedl, že v roce 2011 byl vyhoštěn z Norského království, toto řízení bylo zahájeno již v roce 2008, důvodem bylo porušení imigračních předpisů tím, že žalobce fiktivně udržoval vztah s norskou občankou za účelem získání pobytového oprávnění; řízení bylo zahájeno z podnětu bývalé partnerky žalobce, která se žalobci měla mstít za to, že s ní ukončil vztah a narodil se mu v roce 2008 s manželkou syn. Uvedl, že po správním vyhoštění byl žalobce zapsán do Schengenského informačního systému (SIS), kde byl označen jako *persona non grata* pro vstup na území států schengenského prostoru; dle žalobce byl tento zápis učiněn protiprávně bez časového omezení, přičemž bratr žalobce usiluje o odstranění tohoto zápisu norskými orgány, což žalobce dokládá potvrzením advokátní kanceláře Tveter & Kløvfjell.
8. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo pro jeho nezákonnost zrušeno.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vyjádřil k věci a přezkoumatelným způsobem uvedl důvody, pro které bylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, v rámci předmětného řízení o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie byly zjištěny a doloženy relevantní podklady pro konstatování protiprávního jednání žalobce. Byl přesvědčen, že se v napadeném rozhodnutí také

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádal s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce dle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, v daném případě byly zcela jasně naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území dle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

10. K uplatněným žalobním námitkám žalovaný uvedl, že jsou totožné s námitkami odvolacími, a odkázal na odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí, měl za to, že v rámci vedeného řízení se zcela dostačujícím způsobem vypořádal se vším, co v řízení vyšlo najevo i s tím, co uváděl žalobce. Byl přesvědčen, že v odvolacím řízení postupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, kterou jsou součástí právního řádu, a ze své strany neshledal žádné porušení zákonných ustanovení. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 27. 10. 2021 byly hlídkou policie na specifikované adrese v P. kontrolovány dvě osoby cizí státní příslušnosti, kdy první z nich byla manželka žalobce a druhou osobou byl žalobce, který předložil řidičský průkaz Norského království. Lustrací žalobce bylo zjištěno, že je v Schengenském informačním systému (SIS II) veden jako nežádoucí osoba, které je zakázán vstup do schengenského prostoru. Na základě toho vzniklo podezření, že žalobce pobývá na území ČR neoprávněně.
12. Dle výpisu ze Schengenského informačního systému byl žalobci zakázán vstup do schengenského prostoru od 8. 3. 2010 do 9. 8. 2024.
13. Dle oddacího listu žalobce uzavřel se svou manželkou manželství dne X. X. 2012. Dle rodných listů se syn žalobce narodil dne X. X. 2008 a dcera žalobce se narodila dne X. X. 2017, syn žalobce byl žákem 7. ročníku základní školy v X.
14. Dle výpisu z Cizineckého informačního systému žalobce podal dne 27. 11. 2013 žádost o vízum strpění, o němž bylo rozhodnuto dne 2. 1. 2014, vízum žalobci nebylo uděleno.
15. Dle karty žadatele o azyl byla žalobci rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2015 zamítnuta žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení mezinárodní ochrany, a usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015 byla žalobci pro nepřijatelnost odmítnuta jeho kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2015. V kartě žadatele o azyl je uvedeno, že příchod žalobce do České republiky v říjnu 2013 byl ilegální.
16. Oznámením ze dne 29. 10. 2021 bylo se žalobcem zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění z území členských států Evropské unie dle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a bod 4 zákona o pobytu cizinců na základě skutečnosti, že žalobce pobýval na území České republiky bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.
17. Do protokolu o výsledku dne 25. 1. 2022 žalobce uvedl, že na území schengenského prostoru přicestoval naposledy koncem roku 2019, cestoval bez cestovního dokladu a víza, osobním automobilem, za pomoci převaděče, za cestu zaplatil 2 500 euro, nevěděl, kde má cestovní doklad, uvedl, že je v kontaktu s ambasádou v Praze, aby získal nový

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

cestovní doklad. Uvedl, že si je vědom toho, že je zde neoprávněně, ale musel přicestovat kvůli své rodině. K pobytu v Norsku uvedl, že tam byl asi 11 let od roku 1999, vedl tam řádný život, pracoval, měl přítelkyni, kterou si později vzal, vztah přibližně v roce 2006 ukončil rozvodem, poté žalobci volala norská policie, které bývalá manželka sdělila, že s ní žalobce byl jen kvůli pobytu v Norsku, cizinecká policie viděla ve vztahu žalobce jen účel pobytu, proběhlo soudní řízení, kam manželka nepřišla, policie žalobci přesto ukončila pobyt. Dále uvedl, že má v České republice manželku a dvě děti, bydlí společně v P. v pronájmu od roku 2018, ukončení pobytu žalobce na území by s ohledem na jeho děti a manželku bylo nepřiměřeným zásahem do rodinného a soukromého života, manželka i děti mají trvalý pobyt, svou rodinu žalobce uvedl i jako důvod znemožňující jeho vycestování a také skutečnost, že manželka je na rodičovské dovolené a starší syn chodí na základní školu. Kromě rodiny, tchána, tchýně a švagra (kteří mají české občanství), neuvedl v ČR jiné kulturní nebo společenské vazby, nevlastní zde nemovitost, v Kosovu má dům, kde by mohl bydlet, nemá tam ale nikoho z rodiny, všichni žijí v zahraničí, v Kosovu mu žádné nebezpečí nehrozí, je to pro něj bezpečná země, peníze na vycestování a další pobyt má, pokud mu bude uděleno správní vyhoštění, bude respektovat pravomocný rozsudek, ale bude činit všechny právní kroky, aby k tomu nedošlo. Závěrem uvedl, že v Norsku nikdy nepodal falešné dokumenty, pracoval celý život, koupil tam dům, který pak prodal, když musel Norsko opustit, bratr žalobce je ženatý s Norkou, žijí v Norsku od roku 1990, žalobce by chtěl zůstat v České republice se svou rodinou.

18. Vyrozměním ze dne 27. 1. 2022 správní orgán I. stupně do správního řízení přibral manželku žalobce, syna a dceru žalobce jako účastníky řízení.
19. Vyrozměním ze dne 2. 2. 2022 bylo správní řízení ve věci správního vyhoštění dle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona o pobytu cizinců překvalifikováno na řízení o povinnosti opustit území dle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu silných rodinných vazeb na území a absenci rodinných vazeb v zemi původu; důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění by byl nepřiměřeně zasažen soukromý nebo rodinný život žalobce, a bylo prokázáno, že žalobce není držitelem platného oprávnění k pobytu. V rámci vyrozumění byli účastníci řízení vyzváni, aby se dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu ve lhůtě 5 dní vyjádřili k podkladům pro rozhodnutí.
20. Ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 7. 2. 2022 žalobce uvedl, že k dosud provedeným podkladům pro rozhodnutí o změně řízení nemá výhrad. Poukázal ale na skutečnosti, které by měly mít vliv na určení počátku běhu a stanovení délky doby vymezené k vycestování z území České republiky, a to špatný zdravotní stav jeho manželky, který ji ztěžuje péči o jejich děti, dále zahájené řízení o vydání nového cestovního pasu na velvyslanectví Republiky Kosovo v Praze a podání formalizované žádosti na direktorát správy imigračních věcí Norského království o zrušení zákazu vstupu do Schengenského prostoru z důvodů hodných zvláštního zřetele. K tomu uvedl, že podklady budou poskytnuty v průběhu řízení o povinnosti opustit území. Výzvou ze dne 10. 2. 2022 byli účastníci řízení vyzváni k vyjádření se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu ve lhůtě 5 dní ode dne doručení, do vydání rozhodnutí k vyjádření nedošlo.
21. Rozhodnutím ze dne 28. 2. 2022, č. j. KRPA-284991-34/ČJ-2021-000022-50, správní orgán I. stupně dle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců uložil žalobci povinnost opustit území členských států Evropské unie, a dle ust. § 50a odst. 3 zákona Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

o pobytu cizinců stanovil dobu k opuštění území, a to nejpozději do 40 dní ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

22. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání ze dne 15. 3. 2022, v němž také uvedl, že od Velvyslanectví Republiky Kosovo již obdržel nový cestovní pas, jehož fotokopie byla k odvolání přiložena. V podaném odvolání žalobce uvedl informace ohledně zdravotního stavu své manželky, poukázal na její onemocnění X, které jí způsobuje problémy se spánkem, koncentrací, pamětí a obrovské psychické potíže, uváděl, že se její zdravotní stav citelně zhoršuje, zvláště po prodělání nemoci covid-19, manželka dlouhodobě navštěvuje otorhinolaryngologická oddělení pražských nemocnic, odkud ji posílají na různá vyšetření s cílem nalézt a eliminovat příčiny. Uvedl, že manželka se neobejde bez jeho pomoci a přítomnosti, mají 4-letou dceru a 13-letého syna. K tomu přiložil lékařské zprávy ze dne 21. 2. 2022, ze dne 25. 11. 2021, ze dne 8. 9. 2021, ze dne 23. 8. 2021, ze dne 24. 3. 2021, ze dne 2. 3. 2021 a ze dne 23. 11. 2020.
23. Rozhodnutím ze dne 2. 6. 2022, č. j. CPR-11874-3/ČJ-2022-930310-V240, žalovaný zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 28. 2. 2022, neboť správním orgánem I. stupně nebyla dostatečně posouzena a odůvodněna přiměřenost zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, kdy správní orgán I. stupně se přiměřeností dopadů rozhodnutí sice zabýval, ale pouze v obecné rovině, přičemž opomněl vyhodnotit jednotlivá kritéria posuzování přiměřenosti. Přiměřenost je třeba zkoumat i ve vztahu k ostatním rodinným příslušníkům a v tomto směru učinit adekvátní šetření (např. vyslechnout manželku žalobce), správní orgán I. stupně měl rozhodnutí doplnit o konkrétní úvahy a za tímto účelem učinit vhodné kroky vedoucí ke zjištění stavu věci, neboť je třeba, aby se správní orgán I. stupně vypořádal s otázkou, jaký dopad bude mít rozhodnutí do soukromého a rodinného života nejen žalobce, ale i ostatních účastníků řízení, zároveň se měl správní orgán I. stupně vypořádat s návrhy, připomínkami a vyjádřením k podkladům rozhodnutí účastníků řízení, přičemž odůvodnění musí vycházet z obsahu spisu.
24. Do protokolu o výsledku ze dne 18. 7. 2022 (za přítomnosti zmocněnce a tlumočníka do albánského jazyka) manželka žalobce uvedla, že je zdravá a schopna výsledku, na území České republiky pobývá od roku 1999 na základě povolení k trvalému pobytu, věděla o tom, že je zde žalobce (tj. její manžel) neoprávněně, dále uvedla, že se seznámili v Kosovu před 27 lety, začali spolu chodit, když jí bylo 24 let, začali spolu bydlet a když jí bylo 32 let, tak se vzali (v té době měli potomka ve věku 4 let), s žalobcem společně bydlí asi 17 let, nejprve v Norsku, poté v České republice, ve společné domácnosti žije s žalobcem a jejich dvěma dětmi, náklady na domácnost hradí z prodeje domu v Norsku, také jim pomáhá její rodina a rodina přítele. Dále uvedla, že ze zdravotních důvodů nepracuje, zhruba 12 let se jí točí hlava, kvůli tomu navštěvuje pravidelně lékaře každý týden, musí mít u sebe stále někoho z rodiny, aby jí pomáhal, žalobce vaří a pomáhá v domácnosti, volný čas tráví společnými procházkami, neumí si představit, že by žalobce musel opustit Českou republiku, žalobce je její oporou, musí se o ni starat, mají zde děti, které si také neumí představit nebýt s otcem, děti neumí albánsky, nemůžou se vrátit do Kosova.
25. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 14. 8. 2022 správní orgán I. stupně stanovil délku neoprávněného pobytu žalobce bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu z procesní opatrnosti (neboť žalobce při svém výsledku uvedl, že přicestoval koncem roku 2019) od 1. 1. 2020 do 27. 10. 2021, kdy byl žalobce zajištěn Policií České republiky.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

K rodinným a soukromým vazbám žalobce na území České republiky uvedl, že se zde nachází manželka žalobce a jejich syn a dcera, kdy tito mají povolen trvalý pobyt a syn navštěvuje základní školu, žijí zde také rodiče manželky žalobce, kteří mají české státní občanství. Z hlediska hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce přihlédl k délce neoprávněného pobytu na území ČR, žalobce tento neoprávněný pobyt nijak neřešil, byl odhalen až policií, žalobce přicestoval za pomoci převaděčů, kterým zaplatil 2 500 EUR, na území tak pobývá přibližně dva roky, a to bez platného oprávnění k pobytu, kterým nikdy nedisponoval. Správní orgán shledal, že manželka není v takové zdravotní kondici, která by jí dovozovala cestovat, případně sama pečovat o své potomky. Uvedl, že si je vědom toho, že v případě vycestování žalobce bude péče o potomky ze strany jejich matky omezena, nicméně manželka žalobce zde má mnoho členů své rodiny, kteří ji jistě po dobu odloučení od žalobce pomohou. Žalobce do České republiky přicestoval v roce 2019, tj. v době, kdy měl na základě norských úřadů zakázán vstup na území schengenského prostoru, dne 10. 11. 2011 došlo k vyhoštění žalobce do Kosova, dle sdělení manželky žalobce uzavřeli sňatek, když jí bylo 32 let, tedy v roce 2013, v roce 2008 se jim narodil syn a v roce 2017 dcera, žalobce si musel být vědom skutečnosti, že jako osoba, které je odepřen vstup na území schengenského prostoru, nebude moci svůj rodinný a soukromý život realizovat na území České republiky, k narození potomků došlo již v době, kdy bylo s žalobcem ze strany norských úřadů vedeno řízení o ukončení jeho pobytu. Uvedl, že budoucí život není nutné vázat pouze na území České republiky, ale kdekoli jinde, kde rodina žalobce získá potřebné pobytové oprávnění, žalobce také může odcestovat a vrátit se, až získá potřebné pobytové oprávnění, manželství trávající od roku 2013 nebude významně narušeno vycestováním žalobce, po dobu odloučení mohou zůstat v kontaktu přes sociální sítě nebo telefonické spojení. Konstatoval, že od vydání zákazu vstupu na území schengenského prostoru uplynulo 12 let, žalobce nepodnikl žádné kroky k nápravě, namísto toho přicestoval za pomoci převaděčů a pobývá zde neoprávněně; odloučení od rodiny není žádoucí, ale nelze odhlédnout od neoprávněného pobytu žalobce a způsobu, jakým k němu došlo, rozhodnutí o povinnosti opustit území je nejmírnějším opatřením, ke kterému lze na základě zákona přistoupit. Uvedl, že nedochází k přímému ani nepřímému vyhoštění žalobce, které by bylo spojeno se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie. V případě vycestování nemůže dojít k situaci, že žalobce bude navrácen do státu, kde mu hrozí nebezpečí vážné újmy dle ust. § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, žalobce sám uvedl, že mu v Kosovu nehrozí žádné nebezpečí, že je to pro něj bezpečná země, kde má rodinný dům. K evidenci žalobce v SIS ze strany norských orgánů uvedl, že tento zápis není oprávněn jakkoli zpochybňovat, je na žalobci, aby si tuto záležitost vyřídil. K nejvlastnějšímu zájmu dítěte uvedl, že rozhodnutím nedochází k přímému či nepřímému vyhoštění žalobce, které by bylo spojeno se zákazem vstupu na území členských států Evropské unie, rodinné vazby budou narušeny jen po dobu, než si žalobce k pobytu na území České republiky vyřídí nový pobytový status, vydáním rozhodnutí nedojde k nepřiměřenému zásahu do jejich práva na rodinný a soukromý život, jakmile žalobce získá pobytové oprávnění, nebude mu v návratu do České republiky zamezeno. Dobu k vycestování v délce 40 dní ode dne právní moci rozhodnutí stanovil s ohledem na skutečnost, že žalobce nemá platný cestovní doklad, disponuje finančními prostředky k pobytu i vycestování, v návratu mu nic nebrání, domovský stát považuje žalobce za bezpečnou zemi; doba k vycestování je dostatečná k vyřízení veškerých náležitostí spojených s vycestováním.

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

26. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž namítal, že jeho manželka trpí onemocněním X, k tomuto v předchozím řízení přiložil několik lékařských zpráv, není to jediná zdravotní obtíž žalobcovy manželky, je však velmi obtížné zajistit poskytnutí všech v úvahu přicházejících informací ze zdravotnické dokumentace, a to z praktických důvodů (žádanky na vyšetření musí vždy předat specializovanému lékařskému zařízení nebo recepty na předepsané léky předat v lékárně, medikace se změnila, informace tak nejsou uchovávány a nemohou tak být předloženy, navíc by k nim účastníci bez odborných znalostí nemohli připojit doprovodné informace), navrhl proto jako důkaz zdravotnickou dokumentaci jeho manželky a svědeckou výpověď praktické lékařky a neuroložky, které by byly schopny vylíčit anamnézu manželky žalobce, její aktuální zdravotní stav a prognózu dalšího vývoje. Namítal nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života, manželka žalobce nemůže bez pomoci manžela s ohledem na své zdravotní potíže řádně obstarávat záležitosti své a své rodiny. Odkazoval na rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, ze dne 23. 1. 2013, č. j. 52 A 72/2012 – 21, a rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího správního soudu ohledně kritérií přiměřenosti, k nimž uvedl stejná tvrzení jako v žalobě.
27. V napadeném rozhodnutí ze dne 3. 1. 2023 žalovaný uvedl, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě správných skutkových zjištění, která byla podložena dostatečnými podklady; vytýkané protiprávní jednání žalobce bylo vymezeno zákonným způsobem, bylo správně definováno jako neoprávněný pobyt na území České republiky naplňující podmínky ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Vyjádřil se k odvolacím námitkám, uvedl, že správní orgán I. stupně se přiměřeností svého rozhodnutí dle ust. § 174a zákona o pobytu cizinců zabýval na str. 7 – 9, rozhodnutí o povinnosti opustit území je nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývajícího na území České republiky, s ohledem na formu přijatého opatření může být nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života shledán pouze ve výjimečných případech, například v případě potřeby nezbytné přítomnosti žalobce na území, což však nebylo v případě žalobce ani žalovaným shledáno. Uvedl, že žalobce je dospělou, svéprávnou osobou, zdravý, netrpí žádnou nemocí. Ke zdravotnímu stavu manželky uvedl, že jej správní orgán I. stupně nijak nezpochyboval, avšak souhlasil s jeho závěrem, že po dobu odloučení od žalobce může jeho manželce pomáhat její rodina. Žalovaný poukázal na to, že zdravotní problémy má – jak sama uvedla – zhruba 12 let, dle informačního systému policie zde žalobce pobýval mezi lety 2013 a 2016, kdy byl žadatelem o vízum strpění a o mezinárodní ochranu, v roce 2016 vycestoval, jeho manželka zde i nadále setrvala a v roce 2017 se narodila jejich dcera, což bylo v době, kdy měla manželka žalobce již trpět zdravotními problémy, žalobce byl však mimo území České republiky. Konstatoval, že manželka zde pobývala sama se svými dětmi, dokázala se o ně bez pomoci žalobce postarat, může tak učinit i teď, kdy jí může pomáhat její rodina, kterou činí matka, otec i její bratr, kteří zde žijí, a v případě potřeby je možné zajistit i asistenci jiné osoby, která jí pomůže v péči o nezletilé děti, případně v domácnosti (pokud jí to zrovna neumožní její zdravotní stav případně nebude moci její rodina); manželka zde žila se svými dětmi v době jejich raného věku, kdy péče o ně byla náročnější než nyní, v současné době může dcera docházet do mateřské školy, o děti tak bude alespoň v dopoledních hodinách postaráno. Uvedl, že manželka žalobce také byla schopna podrobit se výslechu, její zdravotní stav ji proto nelimituje zcela od běžných činností, v případě vycestování žalobce zde nezůstane

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

s dětmi úplně sama, ale má zde svou rodinu, za kterou se rozhodla přestěhovat z Norska. K návrhu na provedení důkazu zdravotnickou dokumentací a výsledkem lékařek žalovaný uvedl, že neshledal důvod k jejich provedení, zdravotní stav manželky žalobce nebyl zpochybňován, pokud měl žalobce potřebu doplnit informace o zdravotním stavu své manželky, mohl pořídit výpis z této dokumentace, případně požádat lékařky o vypracování lékařské zprávy a doložit je sám. Žalovaný dospěl k závěru, že zdravotní stav manželky není natolik závažný, aby žalobce nemohl vycestovat, shledal, že v jeho případě jde o vycestování jen po dobu, než si zajistí pobytové oprávnění, tedy je zejména na žalobci, jak dlouho to bude. Zabýval se také druhem a závažností jednání žalobce, zopakoval, že žalobce je v České republice neoprávněně nejméně od 1. 1. 2020 do 27. 10. 2021, tímto jednáním naplnil ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona o pobytu cizinců, kdy postačuje, že cizinec pobývá v České republice neoprávněně, v případě žalobce bylo navíc zjištěno, že k nelegálnímu pobytu využil služeb převaděčů, žalobce se vědomě uchýlil k ilegální cestě na území schengenského prostoru a musel být srozuměn s tím, že pokud bude jeho úmysl odhalen, bude to pro něj představovat negativní důsledky nejen v povinnosti území opustit; z informačního systému policie vyplývá, že žalobce zde nelegálně nepobýval poprvé, ze záznamů o jeho žádosti o mezinárodní ochranu podanou v roce 2014 je patrné, že jeho příjezd na území byl ilegální, v roce 2016 byla žalobci již jednou uložena povinnost vycestovat z území České republiky, což je také spojeno s neoprávněným pobytem. Žalobce se tak opakovaně dopouští porušení právních předpisů, což svědčí o jeho smýšlení k jejich dodržování, a namísto toho, aby se poučil a zaměřil se na získání pobytového oprávnění, zcela vědomě se opakovaně uchyluje k porušování zákonů, což se jistě negativně dotýká i zdravotního stavu manželky žalobce, která si musí uvědomovat, že jejich společný život zde na území je nejen nejistý, ale i omezující, což se týká nejen cestování, ale i pohybu v České republice, kde stále hrozilo odhalení žalobcova jednání, jak se ostatně také stalo, a pokud by žalobce nebyl odhalen, jeho neoprávněný pobyt by se prodlžoval. I přes tyto závažné skutečnosti bylo v případě žalobce s ohledem na jeho rodinné vazby upuštěno od vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a řízení překvalifikováno pouze na povinnost opustit území členských států Evropské unie, aniž by žalobci do budoucna hrozilo jakékoli omezení. Poznamenal, že pobyt žalobce na území České republiky nebyl nikdy spjat s vydaným oprávněním k pobytu, v letech 2013 až 2016 byl pobyt spojen s podanými žádostmi o vízum strpění a udělení mezinárodní ochrany, tyto formy pobytu mu nebyly uděleny, navíc příjezd na území byl v té době nelegální, stejně jako pobyt od listopadu/prosince 2019, jak sám žalobce uvedl. Žalobce na území přicestoval nelegálně, svůj pobyt zde realizoval v rozporu s právními předpisy, což dělá opakovaně, za celou dobu svého pobytu žalobce docílil pouze toho, že má vydaný cestovní doklad, ten mu ale nestačí k pobytu, o vydání pobytového oprávnění po svém vycestování v roce 2016 si již nepožádal. K rodinnému životu žalovaný uvedl, že tento byl založen s vědomím toho, že žalobce není držitelem platného oprávnění k pobytu v České republice, za celou dobu trvajícího vztahu s manželkou žalobce o povolení k pobytu nepožádal, s vědomím, že rodinný život nebudou moci vést na území České republiky pak založili rodinu; rozhodnutí, že život dětí bude spjat s Českou republikou, učinili s vědomím, že žalobce s nimi nebude moci pobývat. Navíc rodina již v minulosti žila odděleně, v době, kdy byl žalobce mimo území České republiky také nemohl v plné míře rozvíjet vztahy se svými dětmi a uplatňovat svá rodičovská práva, dnes s nimi může zůstat v kontaktu za pomoci technických prostředků a i nadále se podílet na rozvíjení

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

vztahů a rodičovské péči; žalobce se svou manželkou svým přístupem ke společnému soužití vystavili své nezletilé děti situaci, kdy nebudou moci po určitou dobu pobývat společně se svým otcem; zastupování manželů v běžných záležitostech a o společném jmění může učinit i jiná zmocněná osoba, pokud manželka žalobce nebude schopná činit tak sama, s tímto jí také může pomoci její rodina. Žalovaný dále uvedl, že skutečnost, že žalobce byl ze strany Norska zaveden do SIS automaticky neznámá, že by mu na území České republiky nemohl být povolen pobyt (viz čl. 25 odst. 1 Úmluvy k provedení Schengenské dohody). Shrnutí, že v případě žalobce převyšuje zájem státu na dodržování právních předpisů nad ochranou soukromého a rodinného života žalobce, rozhodnutí není s odkazem na ust. § 174a zákona o pobytu cizinců nepřiměřené. Lhůtu k vycestování stanovil na 60 dní, tj. v maximální možné výši, a to s ohledem na rodinné vazby žalobce v České republice, kdy žalobce bude mít dostatek času na vyřízení veškerých záležitostí spojených s jeho vycestováním i k zajištění dalšího pobytu jeho rodiny v České republice.

V. Hodnocení Městským soudem v Praze

28. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s.ř.s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
29. K projednání věci nařídil soud jednání, které se konalo dne 11. 8. 2023, žalobce, jeho zástupce i žalovaný se z ústního jednání omluvili, souhlasili s projednáním věci v jejich nepřítomnosti.
30. Přípisem ze dne 17. 2. 2023, č. j. 4 A 5/2023 – 20 byla manželka žalobce vyrozuměna o probíhajícím řízení před Městským soudem v Praze, zároveň byla poučena dle ust. § 34 odst. 3 s.ř.s. o možnosti uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, a to ve lhůtě 5 dnů ode dne doručení přípisu. Manželka žalobce se ve lhůtě dané soudem, ani později do vyhlášení tohoto rozsudku k věci nevyjádřila. Soud s ní proto jako s osobou zúčastněnou na řízení nejednal.
31. Podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.*
32. Podle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

33. Soud konstatuje, že žalobce v podané žalobě nijak nezpochybňuje, že v období od 1. 1. 2020 do 27. 10. 2021, kdy byl žalobce zajištěn Policií České republiky, pobýval na území České republiky neoprávněně. V tomto smyslu je tedy nesporné, že byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území.
34. K hodnocení ohledně přiměřenosti uložené povinnosti z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života žalobce, a to zejména s ohledem na zájem nezletilého dítěte, je třeba uvést, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu je nezbytné zabývat se touto přiměřeností nejen v případě rozhodnutí o správním vyhoštění, ale též v případě ukládání povinnosti opustit území dle ust. § 50a zákona o pobytu cizinců, k tomu viz rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2018 č.j. 8 Azs 290/2018-27, č. 3852/2019 Sb. NSS, dle kterého: „S ohledem na výše uvedené je tedy nutno setrvat na závěru, že v návaznosti na již existující judikaturu Nejvyššího správního jsou správní orgány povinny se i po přijetí novely č. 222/2017 Sb. zabývat přiměřeností dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území (dle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců) do soukromého a rodinného života cizince.“ (obdobně též rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2017 č.j. 7 Azs 24/2017-29).
35. Soud zde rovněž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018 č.j. 1 Azs 296/2018-35, v němž NSS konstatoval, že „...rozhodnutí o povinnosti opustit území je v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývajících na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území po určité období méně intenzivní. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby tak automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Je tedy třeba posuzovat, zda by vycestování cizince (s ohledem na to, jak složitý je v daném případě návrat cizince do ČR) mohlo nepřiměřeně zasáhnout jeho soukromý a rodinný život. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území však bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.“
36. Soud shledal důvodnou námitku, dle které nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, a to ohledně zdravotního stavu manželky žalobce a její schopnosti zde pobývat samostatně bez žalobce, přičemž v důsledku toho napadené rozhodnutí vykazuje znaky nepřezkoumatelnosti.
37. Původní prvostupňové rozhodnutí ze dne 28. 2. 2022 bylo žalovaným zrušeno z důvodu nepřezkoumatelnosti co do hodnocení dopadu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny s tím, že správní orgán I. stupně měl doplnit konkrétní úvahy a tuto přiměřenost hodnotit nejen ve vztahu k žalobci, ale též ve vztahu k ostatním členům jeho rodiny (manželka a dvě nezletilé děti). Žalobce v odvolání ze dne 15. 3. 2022 namítal velmi nepříznivý zdravotní stav manželky, kvůli kterému se neobejde bez jeho pomoci při obstarávání rodinných záležitostí a při výchově dětí, k tomu přiložil řadu lékařských zpráv manželky. Správní orgán v I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

dospěl k závěru, že manželka nemůže kvůli svému zdravotnímu stavu cestovat, ani se nemůže sama starat o své potomky. Jedná se bezpochyby o zásadní závěr, správní orgán I. stupně však neuvedl žádné úvahy, jak k takovému závěru dospěl, jaké konkrétní podklady či tvrzení přitom hodnotil, jaké skutečnosti považoval za prokázané a jaké nikoliv, jakými úvahami se řídil. V prvostupňovém rozhodnutí rovněž není vůbec zmíněno, zda se správní orgán zabýval lékařskými zprávami manželky, zda je přijal mezi podklady pro rozhodnutí, zda z nich učinil určitá zjištění, jak tato zjištění vyhodnotil, ani nic dalšího, rozhodnutí tyto zprávy zcela opomíjí. Příslušný závěr správního orgánu I. stupně je tak zcela nepřezkoumatelný. Obdobně, správní orgán I. stupně učinil závěr, že manželce pomohou po dobu nepřítomnosti žalobce ostatní členové rodiny, ani k tomu však neuvedl, jaká zjištění v tomto směru učinil, z čeho vycházel, jak tato zjištění hodnotil, kteří konkrétní členové rodiny by mohli být manželce žalobce nápomocni a jakým způsobem, ani žádné další podrobnosti, v důsledku toho je i tento závěr nepřezkoumatelný.

38. Toto pochybení pak nenapravit ani žalovaný, který se ani přes opakovanou námitku žalobce uvedenou v odvolání ohledně špatného zdravotního stavu manželky a důkazní návrhy žalobce lékařskými zprávami založenými žalobcem do spisu nijak blíže nezabýval, k aktuálnímu zdravotnímu stavu manželky nic neuvedl, pouze zcela bezobsažně odkázal na prvostupňové rozhodnutí v tom smyslu, že zdravotní stav manželky nebyl zpochybněn (přičemž ani správní orgán I. stupně k jejímu zdravotnímu stavu nic věcně nezjistil). Žalovaný sice potvrdil shora uvedené nepřezkoumatelné závěry správního orgánu (který shledal, že manželka se není schopna sama postarat o nezletilé), nicméně, následně sám konstatoval závěry zcela opačné, když shledal, že manželka žalobce i s ohledem na svůj zdravotní stav zde může pobývat samostatně bez přítomnosti žalobce. Neuvedl však již vůbec, jak k těmto závěrům - které byly v rozporu s tvrzeními účastníků - došel, jaká zjištění k těmto otázkám učinil a z jakých podkladů, jakými úvahami se přitom řídil. Žalovaný tyto závěry doplnil pouze podpůrnými úvahami, kdy uvedl, že v minulosti zde manželka žalobce rovněž pobývala sama bez jeho přítomnosti. Takovou argumentaci však nelze považovat za dostačující v situaci, kdy aktuální zdravotní stav manželky, resp. její aktuální způsobilost pobývat v České republice samostatně bez žalobce a postarat se o nezletilé děti, nebyly náležitě zjištěny. Žalovaný též připojil své úvahy o tom, že manželce mohou být po dobu nepřítomnosti žalobce nápomocni její rodinní příslušníci nebo si může zajistit jinou asistenci, nicméně i takové závěry jsou zcela nepřezkoumatelné, když žalovaný neuvedl, jaká konkrétní zjištění k tomu učinil a z jakých podkladů, ani jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil. K tomu je třeba uvést, že správní orgány k těmto otázkám žádné zvláštní dokazování nevedly, manželka žalobce pouze okrajově a obecně uvedla, že jí pomáhá i její rodina, avšak dotazy resp. dokazování nebylo vedeno v tom smyslu, jakým konkrétním způsobem by jednotliví členové rodiny mohli manželce žalobce vypomáhat s péčí o nezletilé a se zajišťováním základních potřeb rodiny v době nepřítomnosti žalobce, případně, zda by bylo možné zajistit pomoc formou jiné asistence, zda by to vůbec bylo ve finančních možnostech rodiny, a další.
39. Z hlediska hodnocení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a jeho nejbližší rodiny je zcela zásadní postavit najisto, zda manželka žalobce je schopna s ohledem na svůj zdravotní stav se sama po dobu nepřítomnosti žalobce postarat o jejich nezletilé děti, a pokud ne, zda by s ohledem na rodinné a finanční poměry bylo pro žalobce a jeho manželku možné zajistit nezbytnou pomoc Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

formou výpomoci rodinných příslušníků, či jiné zdravotní či sociální péče. Nicméně, jak je uvedeno výše, nebylo v tomto směru vedeno dostatečné dokazování, závěry správních orgánů jsou rozporné, aniž by tyto rozpory byly vysvětleny, příslušné závěry nejsou podloženy téměř žádnými zjištěními ani úvahami. S ohledem na to soud považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

40. Žalovaný poukazoval na to, že s ohledem na formu přijatého opatření může být nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života shledán pouze ve výjimečných případech, například v případě potřeby nezbytné přítomnosti žalobce na území, což však nebylo v daném případě shledáno. Nicméně, jak je uvedeno výše, správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že manželka žalobce není schopna se sama o děti postarat, žalovaný pak tento závěr změnil, aniž by jej sám přesvědčivě odůvodnil. V takové situaci nemohou obstát závěry žalovaného o tom, že napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, neboť podstatné otázky nebyly postaveny najisto. I když je možné souhlasit se žalovaným, že žalobci bylo v případě jeho neoprávněného pobytu uloženo nejmírnější možné opatření v podobě povinnosti opustit území, musí se i v takovém případě správní orgány dostatečně a přezkoumatelně vypořádat s tím, zda takové rozhodnutí nebude nepřiměřeně dopadat do soukromého a rodinného života dotčené osoby, a to tím spíše, týká-li se daná situace nezletilých dětí a zajištění péče o ně. Přesně tato otázka je v daném řízení problematická.
41. Soud dále poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se zohlednění nejlepšího zájmu dítěte, dle které sice tato zásada není absolutním rozhodujícím kritériem, které by za všech okolností převážilo všechna ostatní kritéria, nicméně je třeba řádně zjistit veškeré relevantní okolnosti a na jejich základě dostatečně odůvodnit závěry týkající se nejlepšího zájmu dítěte. V rozsudku ze dne 22. 2. 2023, č. j. 4 Azs 305/2022-54, kde se zabýval dopadem do soukromého a rodinného života v souvislosti s uložením povinnosti opustit území, Nejvyšší správní soud uvedl, že: *„Krajský soud pak přiléhavě konstatoval, že zásada nejlepšího zájmu dítěte není, slovy ESLP, „trumfovou kartou“, která přebije jakékoliv pravidlo, s nímž je tento zájem v konfliktu. Zdejší soud též vyslovil, že hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší ESLP také do oblasti posuzování zásahu smluvních stran EÚLP do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 této úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu v nedávné judikatuře zásadní význam. Nikoli však v tom smyslu, že by muselo vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale především z hlediska procesního, kdy je třeba posuzovat, zda příslušné správní orgány a soudy skutečně věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte (který jsou také povinny v konkrétní věci definovat) a případným konkurujícím veřejným zájmem a zda tuto úvahu ve vydaných rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily.“* (podtržení doplněno – pozn. soudu) Tyto požadavky nemohou být naplněny v situaci, kdy jsou pochybnosti ohledně způsobilosti manželky žalobce postarat se o nezletilé děti a není postaveno najisto, kdo a za jakých podmínek by manželce mohl být nápomocen po dobu nepřítomnosti žalobce.
42. Soud přitom nijak nezpochybňuje, že žalobce se v minulosti opakovaně dopouštěl neoprávněného pobytu na území ČR, za dobu svého pobytu se navíc ani nepokoušel vyřídit si platné pobytové oprávnění, jeho manželka přicestovala do České republiky se synem za svými rodiči v době, kdy žalobce povolením k pobytu nedisponoval, přičemž jejich dcera se narodila v roce 2017, tedy rovněž v době, kdy žalobce nebyl oprávněn

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

pobývat na území ČR. V takových případech lze konstatovat porušení práva na respektování soukromého a rodinného života dle čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zcela výjimečně, k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2022, č. j. 4 Azs 16/2022-60, bod 22. Nicméně s ohledem na výše uvedené nedostatky je nezbytné v daném případě postavit najisto, zda se o takový výjimečný případ nejedná.

43. Pokud jde o dokazování, je třeba souhlasit se žalovaným, že je povinností žalobce, aby z vlastní iniciativy správnímu orgánu tvrdil a doložil konkrétní relevantní okolnosti soukromého a rodinného života, jichž se dovolává, a to včetně např. lékařských zpráv a lékařské dokumentace. Nicméně, žalobce v řízení prezentoval dostatečně konkrétní tvrzení o tom, že manželka není schopná se z důvodu zdravotního stavu obejít bez pomoci žalobce, k tomu přiložil lékařské zprávy manželky, kterými se však správní orgány nezabývaly. Bylo by tak nadbytečné se nyní zabývat otázkou, zda bylo dokazování provedené správními orgány dostatečné, neboť ohledně zdravotního stavu manželky žalobce a jejích schopností se obejít bez pomoci manžela nebyla dosud v podstatě žádná zjištění učiněna.
44. K žalobní námitce, dle které manželka žalobce v době výsledku užívala antidepressiva, soud uvádí, že nic takového při výsledku neuvedla, naopak sdělila, že je zdravá a schopná výsledku, ani žalobce ve správním řízení takové tvrzení neuplatnil. Nelze tak vytýkat správním orgánům, že tuto okolnost nevzaly v potaz.
45. Soud se nyní nebude více vyjadřovat k dalším žalobním námitkám týkajícím se dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života, neboť žalovaný musí svá zjištění a závěry nejprve doplnit, jak je výše uvedeno, přičemž následně musí otázku přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života znovu komplexně vyhodnotit.
46. Žalobce též namítal, že zápis jeho osoby v Schengenském informačním systému byl proveden protiprávně bez časového omezení a že se nyní prostřednictvím bratra snaží tento zápis u norských orgánů odstranit. Soud uvádí, že tyto skutečnosti nemohou mít žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno na základě toho, že žalobce ke konci roku 2019 přicestoval do České republiky ilegálně za pomoci převaděčů, po dobu svého neoprávněného pobytu (od 1. 1. 2020 do 27. 10. 2021) byl veden v Schengenském informačním systému jako nežádoucí osoba, nijak se nesnažil získat pobytové oprávnění, na území České republiky pak setrval až do dne, kdy byl jeho neoprávněný pobyt zjištěn policií, sám svůj pobyt po celou dobu neřešil, tím byla naplněna skutková podstata dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Z těchto důvodů soud neprováděl k důkazu ani potvrzení o vedení řízení o zrušení zákazu a výmazu zápisu z SIS ze dne 23. 1. 2023, neboť by to bylo nadbytečné.
47. Ze všech shora uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.).
48. V dalším řízení se správní orgány budou zabývat lékařskými zprávami ohledně manželky žalobce, které jsou součástí správního spisu, budou se znovu zabývat otázkou, zda a do jaké míry je manželka žalobce s ohledem na svůj současný zdravotní stav způsobilá samostatně pečovat o jejich nezletilé děti a vyřizovat jiné záležitosti rodiny, v případě zjištění její nezpůsobilosti se budou zabývat otázkou, které osoby a za jakých podmínek mohou manželce žalobce po dobu jeho nepřítomnosti poskytnout potřebnou pomoc včetně otázky dostupnosti této pomoci pro rodinu; k těmto otázkám správní

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.

orgány učiní zcela konkrétní a podložená zjištění, která následně vyhodnotí a zahrnou do komplexní úvahy o dopadu přijatého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, kde náležitě zohlední též zájem nezletilých dětí. Tímto právním názorem je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

49. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto má právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady řízení žalobce, který byl zastoupen obecným zmocněncem, tak tvoří soudní poplatek ve výši 4 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. srpna 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v.r .
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X. X.